

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205734
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120205734.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobcu: R. F., N.. XX.XX.XXXX, A. S. XX, XXX XX S., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, Sovietskych hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o zaplatenie 1.618,31 € s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.618,31 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.618,31 € od 3.6.2020 do zaplatenia a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. SUA 13/004966, zo dňa 7.10.2013 v 51. 9 Záverečné ustanovenia, v znení: " 9.2. Zmluvné vzťahy v ÚZ neupravené sa riadia príslušnými právnymi predpismi platnými na území SR, najmä Obchodným zákonníkom" je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou, doručenou tunajšiemu súd dňa 20.05.2020 domáhal toho, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.618,31 €, spolu s prísl.. Zároveň sa domáhal určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky.

1.1 Vo svojej žalobe žalobca uviedol, že uzatvoril s predávajúcim kúpnu zmluvu na kúpu osobného automobilu Škoda Superb za kúpnu cenu vo výške 5.800,- € s tým, že časť kúpnej ceny vo výške 1.200,- € bola predávajúcemu uhradená pri podpise kúpnej zmluvy a doplatok kúpnej ceny vo výške 4.800,- € mal byť predávajúcemu uhradený prostredníctvom úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. SUA13/004966 (ďalej aj len ako „zmluva o úvere“) uzatvorenej so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s..

1.2 Žalobca ďalej uviedol, že zmluva o úvere neobsahuje niektoré z obligatórnych náležitostí požadovaných zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej aj len „ZoSÚ“) a to podľa § 9 ods. 2 písm. c), f), j). Z tohto dôvodu, že úver podľa § 11 ods. 1 písm. a) cit. zákona bezúročný a bez poplatkov.

1.3 Naviac, k bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru z dôvodov uvedených vyššie, poukázal na výšku ročnej úrokovej sadzby 33,41 % a na priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách

rezidentom eurozóny, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov, v októbri 2013 vo výške 11,45 % p.a. Z uvedeného vyplýva, že úrok stanovený veriteľom v zmluve o úvere je takmer trojnásobne vyšší. Výška úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“), teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. V opačnom prípade je právny úkon absolútne neplatný.

1.4 Bezdôvodné obohatenie žaloval vo výške rozdielu medzi jeho platbami vo výške 6.218,31 € a výškou úveru v sume 4.600,- €. O tom, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedel od združenia na ochranu občanov spotrebiteľa HOOS.

1.5 Žalobca ďalej namietal, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v článku 9 Záverečné ustanovenia. Aplikácia Obchodného zákonníka by prichádzala do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie. Keďže výlučne spravovanie záväzkového vzťahu ustanoveniami Obchodného zákonníka by bolo pre neho ako spotrebiteľa nevýhodnejšie, táto zmluvná podmienka vytvára materiálnu disproporciu v jeho neprospech podľa § 53 ods. 1 OZ, pretože sa týmto vopred vzdávam svojich zákonných práv a zhoršuje si tým svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše, nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 OZ.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť.

2.1 Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu v objektívnej trojročnej premlčacej dobe vzhľadom na dátum poslednej úhrady - dňa 23.01.2015. Zmluva medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená v roku 2013, kedy judikatúra vo veciach spotrebiteľských sporov nebola natoľko obsiahla a rôznorodá ako v súčasnosti. Je nedôvodné a nepreukázané zastávať názor, že žalovaný mal záujem úmyselne neuvádzať do zmluvy náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., pretože táto skutočnosť by pre neho znamenala len sankciu v podobe bezúročnosti a bez poplatkovosti poskytnutého úveru

2.2 K úrokovej sadzbe žalovaný uviedol, že je všeobecne známe, že nebankové subjekty poskytujú úvery s vyšším rizikom ako banky, pričom cena rizika sa prejavuje práve vo výške odplaty za poskytnutý úver. Aj zo štatistik uvedených na internetovej stránke NBS vyplýva, že úroky, resp. odplaty za poskytnuté úvery budú vždy pri bankách rádovo nižšie ako pri poskytovaní úverov nebankovými spoločnosťami. Je to aj z dôvodu prísnejších kritérií bánk pri poskytovaní úverov. Úvery v nebankovkách preto využívajú najmä klienti, ktorým by úver banky z dôvodu zvýšeného rizika nesplácania neposkytli. Táto okolnosť je reálnym faktom na finančnom trhu a z toho dôvodu spoločnosť nemožno za uvedené sankcionovať, nakoľko bolo na slobodnej vôli klienta, či zmluvu s uvedenou výškou úrokovej sadzby uzatvorí alebo nie. Priemerná úroková sadzba bánk v danom období a pre daný typ úveru bola vo výške 11,45 %. V úverovej zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 26,90 % nie ako mylne uvádza žalobca 33,41 %.

2.3 Doba trvania zmluvného vzťahu jasne vyplýva z úverovej zmluvy, konkrétne z časti 4. Podmienky splácania úveru, kde je termín prvej splátky stanovený na deň 04.11.2013, termín konečnej splatnosti 04.10.2018, samotná doba trvania je určená ako 60 mesiacov.

3. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobcu. Na pojednávanie sa nedostavil právny zástupca žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil.

3.1 Žalobca uviedol, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný, keďže subjektívna premlčacia doba začala plynúť v máji 2020 a pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, tak je potrebné aplikovať 10 ročnú dobu.

4. Súd vykonal dokazovanie listinami (zmluva o úvere, potvrdenie o splatení a ukončení zmluvy o úvere, priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny v roku 2013, doklady o úhrade z r. 2014, príkaz na úhradu z r. 2014 až 2015) a vylúčením žalobcu, pričom zistil tento skutkový stav:

4.1 Z Kúpnej zmluvy, uzavretej v písomnej forme súd zistil, že táto bola uzatvorená medzi predávajúcim, H. V. - AUTO STYLE a kupujúcim, t.j. žalobcom, predmetom ktorej bolo motorové vozidlo zn. Škoda Superb za kúpnu cenu vo výške 5.800,- € vrátane DPH.

4.2 Súd z listinného dôkazu a to Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. SUA13/004966 zistil, že táto úverová zmluva bola uzatvorená v písomnej forme dňa 07.10.2013 a ktorú uzatvárali zmluvné strany, t.j. žalovaný v mene ktorého vystupoval W. B. - AUTO STYLE, ktorý túto zmluvu za žalovaného aj podpisoval a žalobcom, ako klientom. V bode 2. Predmet financovania v tejto úverovej zmluve je uvedený: Predmetom financovania podľa tejto zmluvy je motorové vozidlo, vrátane prípadných doplnkových služieb, poskytovaných dodávateľom k tomuto vozidlu: Druh vozidla: osobné automobily Výrobná značka, model, typ: Škoda Superb Diesel 07-1.9TDi PD Comfort.

V bode 3. Úver v tejto úverovej zmluve je uvedený:

1) Klient podpisom tejto úverovej zmluvy vyhlasuje, že má záujem o kúpu Predmetu financovania a podpisom tejto ÚZ žiada veriteľa o poskytnutie úveru na nákup predmetu financovania vo výške uvedenej nižšie (ďalej len Úver).

2) Veriteľ sa zaväzuje Úver podľa tejto ÚZ v prospech klienta poskytnúť a klient sa zaväzuje úver použiť na dohodnutý účel a vrátiť veriteľovi dlžnú sumu spolu s príslušenstvom, to všetko za podmienok uvedených v tejto ÚZ a Úverových podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (UP-01-08-2013), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou ÚZ (ďalej len ÚP).

3) Klient žiada veriteľa, aby mu bol úver podľa tejto ÚZ poskytnutý formou preplatenia kúpnej ceny predmetu financovania (či jej časti) na účet predajcu. Predajca súhlasí s tým, že úver bude veriteľom poskytnutý klientovi tak, že veriteľ uhradí za klienta kúpnu cenu predmetu financovania (či jej časť) na účet predajcu.

4) Klient podpisom ÚZ súhlasí, že ak uviedol v žiadosti svoje IČ pod ktorým podniká, požiadal o poskytnutie podnikateľského úveru a že tak konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo v rámci výkonu svojho povolania alebo zamestnania. Klient svojim podpisom súčasne berie na vedomie, že spoločnosť ho nepovažuje za spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ak uviedol klient ako svoj jednoznačný identifikátor svoje rodné číslo, považuje sa za spotrebiteľa v zmysle citovaného zákona. Predajná cena predmetu financovania: 6.000,- € vrátane DPH, zaplatené v hotovosti klientom: 1.200,- €, celková výška úveru: 5.800,- €.

V bode 4. Podmienky splácania úveru v tejto zmluve je uvedený: Druh úveru: účelový - úhrada ceny predmetu financovania; Ročná úroková sadzba: 26,901627 %; RPMN: 30,50 %; Priemerná hodnota RPMN: 22,96 %; Celkové náklady spotrebiteľa: 3.961,80 €; Celková čiastka splatná spotrebiteľom: 8.761,80 €; Konečná splatnosť úveru: 04.10.2018; Výška celkových nákladov nezahrnutých do výpočtu RPMN: 0,00 €; Mesačná splátka: 146,03 €; Dátum prvej mesačnej splátky: 04.11.2013; Počet splátok: 60.

4.3 Z Potvrdenia o predčasnom splatení a ukončení úverovej zmluvy vyhotovenom žalovaným súd zistil, že zmluva o úvere bola ukončená ku dňu 04.02.2015.

4.4 Z priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny súd zistil že v októbri 2013 činila pre spotrebiteľské úvery so splatnosťou od jedného do piatich rokov priemerná úroková sadzba 11,45 % p.a..

4.5 Z poštových poukážok predložených žalobcom súd zistil, že tento uhradil žalovanému na predmetný úver žalovanému v období 02/2014-01/2015 sumu v celkovej výške 6.218,31 €.

4.6 Z Prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 07.05.2020 súd zistil, že dňa 30.04.2020 mu predložil kúpnu zmluvu a úverovú zmluvu žalovaný, pričom po jej posúdení ho informoval, že podľa jeho názoru ide o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov a taktiež, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

5. Na základe zisteného skutkového stavu súd vec takto právne posúdil:

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., účinného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, t.j. ku dňu 2.11.2014, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 písm. a), b), g) zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 9 ods. 2 písm. c), f), g), j) zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

Podľa § 11 ods. 1 písm. b), d) Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 11 ods. 4 Zákona č. 129/2010 Z.z. v platnom znení, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

Podľa § 137 písm. c) a d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

Podľa § 151 md ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka, záložné právo zaniká zánikom zabezpečenej pohľadávky,

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., výška úrokom z omeškania je o 5% bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

6. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi predávajúcim a kupujúcim, t.j. žalobcom, bola uzavretá písomná kúpna zmluva, predmetom ktorej bola kúpa osobného automobilu za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 5.800,- €. Ďalej z tejto kúpnej zmluvy jednoznačne vyplýva, že kúpna cena bude predávajúcemu zaplatená z poskytnutého úveru v lehote desiatich dní od podpísania kúpnej zmluvy.

7. Súd ďalej zo zmluvy o úvere mal za preukázané, že táto bola uzavretá dňa 07.10.2013 a ktorá bola uzavretá medzi zmluvnými stranami a to medzi veriteľom, t.j. žalovaným v mene ktorého vystupoval zástupca, teda účastník vyššie uvedenej kúpnej zmluvy, ktorý predával vyššie uvedené motorové vozidlo žalobcovi, a klientom, t.j. žalobcom. Predmetom financovania bolo motorové vozidlo. Účastníci zmluvy sa dohodli na tom, že úver podľa tejto zmluvy bude poskytnutý formou preplatenia kúpnej ceny predmetu financovania na účet predajcu.

8. V zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Pri tom s poukazom na obsah ustanovenia § 52a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní, alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. V súlade s ust. § 52 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak však z povahy zmlúv, alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v ods. 1 pri uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Z týchto citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava zákonodarca rátala s tým, že pri jednom rokovaní medzi dodávateľom a spotrebiteľom môžu byť síce uzavreté viaceré zmluvy, pričom často s ú tieto zmluvy uzavreté medzi rôznymi subjektmi, ak dodávateľ zároveň vystupuje nie len vo svojom mene, ale aj v mene tretieho subjektu. Pri hodnotení konkrétnych okolností tohto prípadu sa javí nesporne preukázanou vzájomná závislosť tak uzavretej kúpnej zmluvy, ako aj úverovej zmluvy, keďže vznik zmluvy o úvere je priamo podmienený skutkovou súvislosťou s uzavretím zmluvy o kúpe motorového vozidla a priamo rieši financovanie kúpnej ceny tohto tovaru. V danom prípade nejde o dva oddeliteľné spotrebiteľské vzťahy, ale s ohľadom na úzku logickú nadväznú skutkovú súvislosť ide stále o totožný spotrebiteľský vzťah.

9. Kúpna zmluva obsahuje jasný a určitý prejav vôle žalobcu získať úver v konkrétnej výške 5.800,-€ na financovanie tovaru osobného automobilu, označeného v zmluve o úvere, ako predmet financovania v bode 2.1 zmluvy o úvere, avšak v zmluve o úvere je uvedená predajná cena vo výške 6.000,- € a výška úveru v sume 4.809,- € po odpočítaní úhrady žalobcu v sume 1.200,- €. Podľa názoru súdu, žalovaný svojvoľne a jednostranne prostredníctvom svojho zástupcu, ktorý bol aj predajcom predmetného motorového vozidla vo formulárovej zmluve o úvere určil výšku úveru na sumu 4.800,- €, pričom ani z kúpnej zmluvy nevyplýva žiadny relevantný právny základ pre takéto navýšenie a ani zo zmluvy o úvere nevyplývajú žiadne tovary a služby, o ktoré mal byť úver navýšený. Nakoľko žalobca nemal záujem o iný tovar, alebo o služby, ako o prefinancovanie vozidla, logicky sa ani v úverovej zmluve nemohlo nič ďalšie premietnuť. Tu súd poukazuje, že žalovaný nepredložil žiadny relevantný dôkaz, preukazujúci oprávnenosť navýšenia úveru. Okrem toho ustanovenie v zmluve o úvere v bode 2.1 „vrátane prípadných doplnkových služieb, poskytovaných tomuto vozidlu“ je neurčité a nič nepreukazujúce, a ani v jednej zo zmlúv bližšie nešpecifikované. Žalovaný nepreukázal o aké služby sa malo jednáť a aký benefit mali tieto služby poskytnúť žalobcovi a preto tieto doplnkové služby navodzujú predstavu o tom, že v skutočnosti tvoria len skryté poplatky.

10. Na základe vykonaného dokazovania súd teda dospel k záveru, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje náležitosti, ktoré vyžaduje zákon č. 129/2010 Z.z., účinný ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy, t.j. ku dňu 07.10.2013 a to § 9 ods. 2 písm. g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, nakoľko v zmluve o úvere je náležitosť celková výška spotrebiteľského úveru uvedená nesprávne, keďže v tejto zmluve je uvedená predajná cena motorového vozidla v sume 6.000,- € a kúpna zmluva, ktorá je previazaná s predmetnou úverovou zmluvou, tak ako je to vyššie uvedené, obsahuje jasný a určitý prejav vôle žalobcu získať úver v konkrétnej výške 5.800,- € na financovanie tovaru osobného automobilu, označeného v zmluve o úvere v bode 2.1 v časti 2. predmet financovania. Zo zmluvy o úvere nevyplýva, z akého titulu bol úver navýšený bez vedomosti žalobcu. Zo strany žalovaného nebolo preukázané, že by žalobca žiadal o navýšenie úveru o sumu 200,- € a pri podpise súvisiacich zmlúv nebol o tom vopred informovaný, a teda podľa názoru súdu správna výška úveru uvedená v úverovej zmluve mala byť v sume 4.600,- €, čo vyplýva na jednoznačné znenie kúpnej zmluvy. Obligatórna obsahová náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celková výška poskytnutého spotrebiteľského úveru musí zodpovedať jej kogentnému pojmovému vymedzeniu. V prejednávanej veci spotrebiteľský úver mal byť použitý výhradne na účel financovania doplatku kúpnej ceny osobného automobilu a mal predstavovať sumu 4.600,- €. Uvedená peňažná suma mala byť preto aj celkovou výškou poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zo zmluvy o úvere nevyplýva, aký právny základ malo navýšenie úveru zo sumy 4.600,- € na sumu 4.800,- €. Súd má za to, že išlo o zneužitie postavenia dodávateľa. Je neprípustné, aby poskytovateľ úveru premietal do istiny

úveru, akékoľvek pre klienta spotrebiteľa skryté povinné náklady na financovanie niečoho, čo spotrebiteľ nepožadoval, ako to možno dôvodne predpokladať aj v predmetnej veci.

11. Súd ďalej mal za to, že predmetná úverová zmluva neobsahuje správny údaj v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a to v súlade s písm. j) a to ročnú percentuálnu mieru nákladov, keďže pre výpočet RPMN sú dôležité vstupné parametre a v zmluve o úvere je uvedená RPMN v nesprávnej výške 30,50 %. Pri skutočnej výške úveru 4.600,- € zodpovedajúcej dohodnutej cene osobného automobilu, potom pri výške mesačnej splátky 146,03 € a počte splátok 60 má byť údaj RPMN v správnej výške 33,19 %. Na základe uvedeného podľa názoru súdu celkové náklady úveru vyjadrené prostredníctvom RPMN v zmluve o úvere sú uvedené v nesprávnej výške a to v neprospech spotrebiteľa.

12. Súd sa stotožňuje so žalobcom, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere v danej veci tiež absentuje adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ). Aj keď zmluvu o spotrebiteľskom úvere žalovaný uzavrel v zastúpení predajcu (v prevádzke predajcu), ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú so žalovaným, a uvedenie obchodného mena, sídla a identifikačného čísla zástupcu veriteľa a predajcu predmetu financovaného úverom, bez ďalšieho, nemožno považovať za údaje informujúce spotrebiteľa o jednej z ďalších obligatórnych podstatných náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej zo zákona o spotrebiteľských úveroch, a to že u tohto zástupcu veriteľa a predajcu si môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Obsah právnych vzťahov medzi predajcom, veriteľom a spotrebiteľom je pre priemerného spotrebiteľa pomerne zložitou a ťažšie zrozumiteľnou otázkou. Preto zákonodarca vyžaduje, aby spotrebiteľ bol jasne a výslovne informovaný o adrese, na ktorej môže svoju reklamáciu alebo sťažnosť uplatniť.

13. Čo sa týka tvrdenej absencie doby trvania zmluvy súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorý v uznesení zo dňa 30.11.2021, sp. zn. 2Cdo/69/2020, uviedol, že predmetné ustanovenie (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ) je potrebné interpretovať tak, že nie je nutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okrem doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru dokonca v podobe konkrétneho dátumu. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c/ Smernice. V posudzovanej veci je uvedený termín prvej splátky a poslednej splátky, z čoho možno vyvodiť záver o dobe trvania zmluva.

14. Súd teda konštatuje, že v predmetnej úverovej zmluve absentuje adresa predávajúceho, na ktorej môže uplatniť reklamáciu, je nesprávne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru a je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, t.j. žalobcu, a preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. je poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. Na základe vyššie uvedeného, teda žalovaný mal nárok len na poskytnutie finančných prostriedkov, ktoré žalobcovi boli skutočne poskytnuté a žalobca má teda nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný prijal od žalobcu vyššie plnenie, ako bolo žalobcovi skutočne poskytnuté plnenie na základe vyššie uvedenej úverovej zmluvy. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca uhradil titulom predmetnej úverovej zmluvy na účet žalovaného v období od 22.02.2014 do 21.01.2015 celkovú sumu 6.218,31 € a keďže mu mal byť poskytnutý úver v sume 4.600,- €, súd dospel k záveru, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil práve vo výške 1.618,31 €, pretože od žalobcu prijal peňažné plnenie, na ktoré nemal žalovaný nárok z dôvodu, že predmetná úverová zmluva, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

15. Súd sa takisto zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr. Pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Vo vzťahu k subjektívnej lehote žalobca uviedol, že o bezdôvodnom

obohatení sa dozvedel v máji 2020, pričom v konaní nebolo preukázané, že by toto tvrdenie nebolo pravdivé. Pre absenciu akéhokoľvek dôkazu opaku tak súd nemohol považovať námietku premlčania z hľadiska subjektívnej premlčacej lehoty za dôvodnú. Žalobca sa dozvedel o tom, že plnil viac ako podľa zákona mal, čo preukázal prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, až v máji 2020, a teda dvojročná subjektívna premlčacia lehota by mu uplynula až v máji 2022. Žaloba bola na súd podaná 20.05.2020, t.j. v rámci dvojročnej premlčacej doby.

16. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí vždy priamo smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, kedy žalovaný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Občiansky zákonník napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzročený. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. Žalovaný musel vedieť, že neuvedením všetkých zákonných náležitostí v zmluve o úvere nastane sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzročený. Konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorého návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobcovi, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Z uvedeného dôvodu je v danom prípade potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť v momente, keď suma celkových úhrad žalobcu prekročila sumu poskytnutého úveru.

17. Súd okrem istiny zároveň zaviazal žalovaného na zaplatenie zákonného úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s poukazom na § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. vo výške 5 % ročne z priznanej sumy 1.618,31 € a to odo dňa 03.06.2020, t.j. od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby, až do zaplatenia dlžnej sumy.

18. Súd vyhovel žalobe v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa dojednaní, že zmluvné vzťahy neupravené úverovou zmluvou sa riadia platnými právnymi predpismi najmä Obchodným zákonníkom, pričom aj keď je tam uvedené slovné spojenie „najmä“, tak z takéhoto dojednaní je vyvoditeľné, že vzájomné právne vzťahy zmluvných strán sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. V tomto ohľade súd poukazuje na to, že súčasná právna úprava exaktne upravuje v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy Obchodného práva. Napriek tomu však žalovaný v rámci zmluvy uviedol túto zmluvnú podmienku, aj keď mu muselo byť zrejme, že normy obchodného práva upravujú vzťahy medzi podnikateľskými subjektmi a nemožno Obchodný zákonník aplikovať aj na fyzickú osobu spotrebiteľa, ktorá má vzhľadom na špecifické postavenie dodávateľa osobitné postavenie a aplikáciu noriem obchodného styku, teda vzťahov medzi podnikateľmi, nemožno dávať na roveň so vzťahmi týkajúcimi sa spotrebiteľského práva. Navyše súd poukazuje, že uvedená zmluvná podmienka už bola v minulosti vyhlásená za neprijateľnú (viď napr. rozsudok Okresného súdu Prešov, sp.zn. 14Csp/88/2020, z 13.10.2021)

19. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa zamerával len na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky

nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keďže žalobca mal vo veci plný úspech vo všetkých petítoch. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP osobitným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).